

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ ТЕХНОЛОГІЙ

НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ ТА
МЕНЕДЖМЕНТУ ІМ. Г.Е. ВЕЙНШТЕЙНА

МАТЕРІАЛИ

VI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

11 – 13 жовтня 2018 р.

ЕКОНОМІЧНІ ТА СОЦІАЛЬНІ АСПЕКТИ

**РОЗВИТКУ УКРАЇНИ НА
ПОЧАТКУ ХХІ СТОЛІТТЯ**

м.Одеса

УДК: 338.43:316.502(477)

Економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції 11-13 жовтня 2018 р. Одеса: Одеська національна академія харчових технологій, 2018. – 327 с.

У матеріалах конференції знайшли відображення економічні та соціальні аспекти розвитку України на початку ХХІ століття. Були запропоновані шляхи вирішення найактуальніших та нагальних проблем багатьох сфер сучасного бізнесу та новітні управлінські технології в сучасних турбулентних умовах існування підприємств. В доповідях особлива увага приділялась прикладному характеру досліджень та їх впливу на поліпшення економічної ситуації в країні.

Науковий редактор Каламан О.Б. – директор ННПЕіМ ім.Г.Е.Вейнштейна ОНАХТ

Редакційна колегія:

Агеева І.М. - к.е.н., доц., Басюркіна Н.Й. - д.е.н., доц., Купріна Н.М. - к.е.н., доц., Лагодієнко В.В. – д.е.н., проф., Немченко В.В. - д.е.н., проф., Павлов О.І. - д.е.н., проф., Рогатіна Л.П. - к.с.н., доц., Савенко І.І. - д.е.н., проф.

Рекомендовано до видання Вченою Радою Одеської національної академії харчових технологій протоколом № 2 від 02.10.2018 р.

Матеріали додаються за оригіналами рукопису

Редакційна колегія не несе відповідальності за зміст та сутність наданих матеріалів

ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ КЕРІВНИКІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА

Савенко І. І., д.е.н., професор, завідувач кафедри менеджменту і логістики
Одеська національна академія харчових технологій

Розвиток та розширення сектору малого й середнього підприємництва (МСП) задекларовано одним із пріоритетів державної економічної політики в Україні. Базовим законом, що визначає правові та економічні засади державної політики у сфері розвитку малого і середнього підприємництва, є Закон України від 22.03.2012 року № 4618-VI "Про розвиток та державну підтримку малого і середнього підприємництва в Україні". Частиною 1 статті 15 Закону визначено, що державна підтримка суб'єктів малого і середнього підприємництва включає фінансову, інформаційну, консультативну підтримку, у тому числі підтримку у сфері інновацій, науки, промислового виробництва, підтримку суб'єктів малого і середнього підприємництва, що провадять експортну діяльність, підтримку у сфері підготовки, перепідготовки і підвищення кваліфікації управлінських кадрів та кадрів ведення бізнесу.

Фінансова державна підтримка суб'єктів малого підприємництва на державному рівні реалізується в рамках бюджетної програми «Мікрокредитування суб'єктів малого підприємництва», обсяг фінансування якої щорічно затверджується Законом України про Державний бюджет України на відповідний рік. Надання мікрокредитів за зазначеною програмою здійснюється у порядку, затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 27.07.2011 № 794 "Про затвердження Порядку використання коштів, передбачених у державному бюджеті для мікрокредитування суб'єктів малого підприємництва", через Український фонд підтримки підприємництва (далі – УФПП) шляхом проведення конкурсу бізнес-планів суб'єктів малого підприємництва. З більш детальною інформацією щодо умов проведення та участі у конкурсі можна ознайомитись на офіційному сайті УФПП. [1]

Нещодавно Кабінет Міністрів України (КМУ) затвердив Стратегію розвитку малого та середнього підприємництва в Україні на період до 2020 року. Поки що зусилля Уряду зосереджені на таких кроках, як дерегуляція та реформа державних закупівель, що усувають бар'єри у веденні бізнесу для всіх підприємств та ставлять МСП у рівні конкурентні умови порівняно з великими підприємствами. В інших сферах підтримки МСП, таких як доступ до фінансування, кадрове забезпечення, формування культури підприємництва, спрощення виходу на зовнішні ринки робиться менше практичних кроків. Незважаючи на негативну тенденцію у підтримці малого та середнього підприємництва, слід визнати певні позитивні аспекти

З перелічених напрямів підтримки вагоме місце займає кадрове забезпечення. Враховуючи структурні зміни національного господарства (табл. 1) станом на 2017 рік малі підприємства у кількісному виразі складають 95,5% від загальної кількості підприємств. В чисельно виразі без урахування результатів діяльності банків, бюджетних установ, тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у

Донецькій та Луганській областях ця чисельність складає понад 320 тисяч підприємств, доля яких у структурі ВВП складає біля 40%.

Незважаючи на негативну тенденцію у державній підтримці малого та середнього підприємництва, слід визнати певні позитивні аспекти. По-перше, у розділі 1 «Класифікатора професій ДК 003; 2010»: Законодавці, вищі державні службовці, керівники, менеджери (управителі) внесено професії пов'язані з керівництвом об'єднань підприємств, підприємствами, установами, їхніми підрозділами, незалежні від форм власності виокремлено за кодом 131 - керівники малих підприємств без апарату управління. Таким чином повинен функціонувати механізм підготовки закладами вищої освіти керівників малих підприємств.

Таблиця 1 – Кількість підприємств за видами економічної діяльності з розподілом на великі, середні, малі та мікропідприємства у 2017 році¹

Код за КВЕД-2010	Усього, од.	У тому числі							
		великі підприємства		середні підприємства		малі підприємства		з них мікропідприємства	
		од.	у % до загальної кількості	од.	у % до загальної кількості	од.	у % до загальної кількості	од.	у % до загальної кількості
Всього	338254	399	0,1	14934	4,4	322921	95,5	278114	82,2

¹ Дані наведено без урахування результатів діяльності банків, бюджетних установ, тимчасово окупованої території Автономної Республіки Крим, м. Севастополя та частини тимчасово окупованих територій у Донецькій та Луганській областях.

Керівники, які очолюють малі підприємства без апарату управління повинні отримувати знання не вузькопрофільного напрямку, а більш широкого. Такими напрямами можуть бути менеджмент, фінанси, технологія, тобто студент повинен мати профільну освіту з трьох названих напрямів. На сьогодні така можливість передбачена законодавством України. Відповідно до ст. 42 Закону України "Про вищу освіту" від 17.01.2002, виділяються такі форми навчання у вищих навчальних закладах: денна (очна); вечірня; заочна, дистанційна; екстернатна.

Форми навчання можуть бути поєднані. Терміни навчання за відповідними формами визначаються можливостями виконання освітньо-професійних програм підготовки фахівців певного освітньо-кваліфікаційного рівня. Тобто, законодавство України дозволяє поєднувати різні форми навчання, наприклад – денну з вечірньою, заочну з денною. Міносвіти у листі №1/9-291 вважає за потрібне звернути увагу на той факт, що жодним чином навчання студентів за двома напрямами підготовки (спеціальностями) не може відбуватися на одній і тій самій формі навчання. Як сказано у листі, враховуючи, що навчальний день студента не може перевищувати 9 академічних годин, а відвідини занять і консультацій вважаються обов'язковими для студента, то одночасне навчання на денних формах є фізично неможливим [2].

Таким чином два напрями можна закрити навчаючись на бакалавраті. Третій напрям можна освоїти в магістратурі – другому рівень дворівневої системи вищої освіти.

У магістратурі продовжують навчання випускники бакалаврських програм та дипломовані спеціалісти. Претендувати на навчання за магістерськими програмами можуть лише ті особи, які вже мають диплом про вищу освіту рівня бакалавра (спеціаліста, магістра).

Важливо відмітити, що можна здобути вищу освіту за освітнім ступенем "магістр" з іншої спеціальності. Прийом на навчання вузу за освітнім ступенем "магістр" на основі диплому бакалавра з іншої спеціальності (в т.ч. іншої галузі знань) може здійснюватися за всім спектром спеціальностей (магістерських програм) за умови складання додаткового екзамену.

Література

1. Інтернет ресурс www.ufpp.gov.ua.
2. Годун А., Шепетько Ю., Романюк В. Консультанти юридичної клініки "Pro bono" при Національному університеті "Острозька академія" (НаУОА)

ДОСЛІДЖЕННЯ ПІДХОДІВ ДО ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ПІВДЕННОГО РЕГІОНУ

Агеєва І. М., к.е.н., доцент кафедри менеджменту і логістики

Агаркова О. В., асистент кафедри менеджменту і логістики

Одеська національна академія харчових технологій

В Україні виноробна галузь – це складова частина загальнонаціонального продовольчого комплексу. Та, на жаль, вітчизняний ринок винограду і вина перебуває нині в кризовому стані, при чому слід зауважити, що тільки вирощування столового винограду є високорентабельним [1].

Основні виробники виноградних матеріалів за регіонами України представлені на рис. 1.

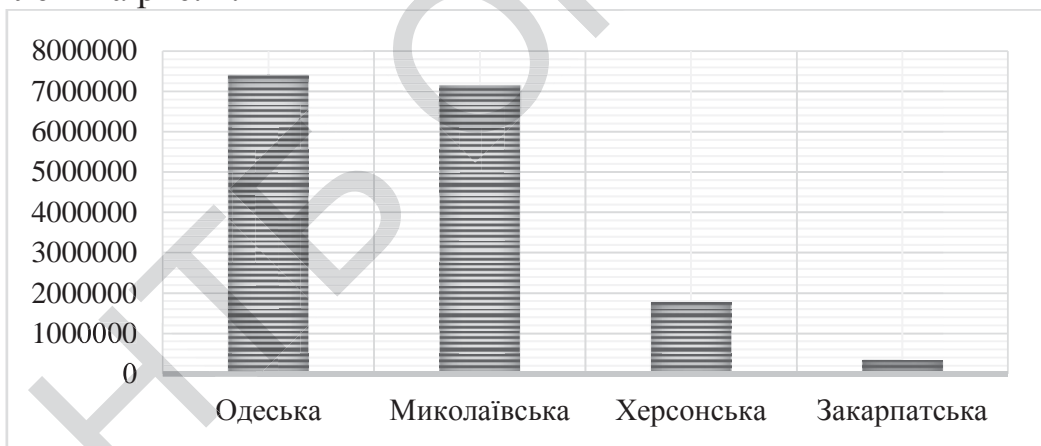

Рис. 1 – Обсяг вироблених виноматеріалів, т [1, 2]

Важливим чинником конкурентоспроможності підприємства є ефективне стратегічне управління та формування стратегічного плану. Планування стратегії являє собою логічну систему, яка заснована на раціональному мисленні. Але одночасно з цим планування – це мистецтво прогнозу, грамотних досліджень, розрахунків, віддання переваги кращої з альтернатив. [3]

Стратегічне управління – це процес, за допомогою якого менеджери здійснюють довгострокове керування підприємством, визначають специфічні цілі діяльності, розробляють стратегії для досягнення цих цілей, враховуючи всі релевантні (найістотніші) зовнішні та внутрішні умови, а також забезпечують виконання розроблених відповідних планів, які постійно розвиваються і змінюються [4].

17.	Самофатова В.А., к.е.н., доц., Богослов В.І., магістрант, ОНАХТ, м. Одеса ПРОБЛЕМИ КОНТРОЛЮ ЯКІСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ	45
18.	Немченко Г. В., аспірант, ОНАХТ, м. Одеса РЕГУЛЯТИВНИЙ КОМПОНЕНТ ЛОГІСТИКИ ДЕРЖАВНОГО ГОСПОДАРЮВАННЯ ЯК ОСНОВА РИНКОВОГО АДМІНІСТРУВАННЯ ЗЕРНОВОГО РИНКУ	48
19.	Седікова І. О., д.е.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса ОКРЕМІ АСПЕКТИ ОЦІНКИ АКТИВІВ ПІДПРИЄМСТВА	50
20.	Ступницька Т.М., к.е.н., доцент, Васильєва Ю.В., магістрант, ОНАХТ СУЧАСНА СКЛАДОВА ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА	53
21.	Каламан О.Б., к.е.н., доцент, Мандрикін Д.В., магістрант, ОНАХТ ДИФУЗІЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ІННОВАЦІЙ: ПЕРСПЕКТИВИ УКРАЇНИ	57
22.	Стадницький Ю.І., д.е.н., професор, Політехніка Свентокшиська, Польща ВИЗНАЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ ЕФЕКТИВНОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ СЛУЖБИ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ	58
23.	Удовиця О.Ф., к.пед.н., доцент, ОНАХТ, м. Одеса СУЧАСНІ НАПРЯМКИ РОЗРОБКИ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ ПАТ «КАРЛСБЕРГ УКРАЇНА»	61
24.	Коренман Є.М., ст. викладач, ОНАХТ, м. Одеса ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ КЕРІВНИКІВ МАЛОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА	63
25.	Савенко І. І., д.е.н., професор, завідувач кафедри, ОНАХТ, м. Одеса ДОСЛІДЖЕННЯ ПІДХОДІВ ДО ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЧНИХ НАПРЯМІВ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВ ПІВДЕННОГО РЕГІОНУ	64
26.	Агєєва І. М., к.е.н., доцент, Агаркова О. В., асистент, ОНАХТ, м. Одеса ДЕРЖАВА ЯК СУБ'ЄКТ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ	67
27.	Ткачук Т.І., к.е.н., доцент, Заболотна О.С., асистент, ОНАХТ, м. Одеса ЕКОНОМІКА І ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗЕЙ АПК УКРАЇНИ В СЕГМЕНТІ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР	71
28.	Татарик Е.П., асистент, ОНАХТ, м. Одеса ОЦІНКА СТРУКТУРНИХ ЗРУШЕНЬ В ІНВЕСТИЦІЙНОМУ АНАЛІЗІ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ	74
29.	Фрум О.Л., к.е.н., старший викладач, ОНАХТ, м. Одеса РЕФОРМИ Л. КУЧМИ ДЛЯ ПОДОЛАННЯ ТІНЬОВОГО СЕКТОРУ ТА ПОБУДОВИ РИНКОВОЇ ЕКОНОМІКИ В УКРАЇНІ	76
30.	Неклюдов Є. С., аспірант кафедри новітньої історії України Запорізький національний університет ВИЗНАЧЕННЯ ІМОВІРНОСТІ БАНКРУТСТВА ЯК ПРЕВЕНТИВНИЙ ЗАХІД ДЛЯ ЕФЕКТИВНОГО ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА РОЗВИТКУ М'ЯСОПЕРЕРОБНИХ ПІДПРИЄМСТВ	80
31.	Магденко С.О., ст. викладач, Хмелевський Б.В., магістрант, ОНАХТ ПИЩЕВАЯ ПРОМЫШЛЕННОСТЬ БЕЛАРУСИ В КОНТЕКСТЕ МИРОВЫХ ТЕНДЕНЦИЙ	82
32.	Пилипук А.В., к.е.н., доцент, зав. сектором економіки перерабатывающей промышленности Республиканского научного унитарного предприятия «Институт системных исследований в АПК Национальной академии наук Беларуси» ПОВЫШЕНИЕ ЭФФЕКТИВНОСТИ АПК ЗА СЧЕТ СОЗДАНИЯ МАРКЕТ-ПЛЕЙС	85
33.	Куклинова Т. В., к.э.н., доцент, Дроздов А. Ю., магистрант, ОНЭУ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНІ ТА ПСИХОЛОГІЧНІ ПІДВАЛИНИ БРЕНДИНГУ СІЛЬСЬКИХ ТЕРИТОРІЙ ПІВДНЯ УКРАЇНИ	87
	Павлова І. О., асистент, ОНАХТ, м. Одеса	